

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Udrag fra En polsk Familie

Citation: Hauch, Carsten: "En polsk Familie: 1-2. - 1926", i Hauch, Carsten: *En polsk Familie: 1-2. - 1926*, udg. af POUL SCHJÆRFF, 1926-29, s. 33. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hauch01val-shoot-idm140529614248416/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: En polsk Familie: 1-2. - 1926

Hoveder.« — »Stakkels Mand!« sagde Adalbert, og rakte ham en lille Gave, »jeg vilde ønske, jeg kunde virke Noget til din Trøst.« — »Nei, nei, Penge behøver jeg ikke,« svarede Bonden, »vil Herren derimod lægge et godt Ord ind hos sin Fader, og skaffe mig Lov til at leve blandt mine Huusdyr, som mine Fædre have levet før mig, det er den eneste Trøst, der er tilbage for mig.«

Da Adalbert kom hjem, mødte han sin Broder til Hest. »God Morgen, Casimir,« sagde han, »er du alt saa tidlig oppe?« — »Jeg har ikke været i Seng den hele Nat,« svarede Casimir, »da vi i Gaar skiltes ad, sadlede jeg min Hest, og red til Onkel Czernim, thi hans Slot ligger kun tre Mile herfra, som du veed, og jeg havde lovet strax at melde ham din Ankomst.« — »Du skulde heller have sendt ham Brev,« »Jeg rider før tredive Mile, end jeg skriver et Brev paa tre Linier,« svarede Casimir. — »Men om Natten burde du dog ikke ride ud,« — »Nat og Dag, det er det Samme for mig,« svarede Casimir, »Onkel Czernim hilser dig, og lovede at være her til Middag.«

Adalbert gik nu op, og sagde sin Fader god Morgen, derpaa berettede han, i saa skaansomme Udtryk, som muligt, den Samtale han nylig havde med den blege Bonde. Den urokkelige Rølighed, hvormed hans Fader hørte paa ham, forekom ham imidlertid ikke at være noget godt Tegn. Imidlertid lyttede dog Starosten med stor Opmærksomhed til hans Ord. »Du er endnu ung min Søn,« sagde han endelig, »næsten alt for ung, frygter jeg, for alvorlige Forretninger, men dog maa du allerede nu kunne begribe, at en indskrænket Hiernes Drømmerier neppe ville rokke de Planer, som en Mand med Besindighed har udkastet, og som han sætter sin Stolthed i at udføre.«

»Jeg paastaar ikke, at denne Bonde har Ret,« svarede Adalbert, »jeg ønskede kun, at man har over

med en uskadelig Fordom, naar en Mands Liv og Lykke afhænger deraf.«

»Overbærelse med Fordomme er aldrig uskadelig.« svarede Starosten, »see dig om paa disse Steder,« blev han ved, »sammenlign den Velstand og Reenlighed, der hersker her, med den Elendighed og Ureenlighed, hvori vore Bønder ellers leve, see, hvordan Dovenskab og Skidenfærdighed fortære dem, saa at Polen er vorden til en Spot og Væmmelse for andre Folkedrag! Og dog ansees det for en Grusomhed,« blev han ved med en usædvanlig Ild, »det udskrives af falske Demagoger som en Forbrydelse, at jeg har trukket en Grændse mellem Dyr og Mennesker, at jeg hader Dovenskab, at jeg har forvandlet øde Sletter, udtørrede Søer og udyrkede Skove til rige Kornmarker, det bebreides mig, at jeg fordrer Lydighed for Regieringen og Agtelse for Lovene, og dog mener jeg, at jeg netop herved beviser mit Land større Tjenester, end hine, der forføre sig selv og Andre til Skridt, der, hvis de for en Tid lykkedes, som Gud forbyde, kun vilde styrte dem selv og Landet i ufeilbarlig Undergang.«

»Men i det midste have vi Ret til at beklage os, naar man, lige mod Keiserens Løfter, fører vore stakkels Landsmænd, som Soldater, til Rusland.«

»Jeg beder dig, min Søn! vogt dig for den Døds- syge, der griber enhver Leilighed for at betvivle Regieringens Ret og dens Hensigter; denne Mistillid, der stiller Folk og Fyrste, som to fiendtlige Magter, ligeoverfor hinanden, maa nødvendig blive for- dærlig for dem begge. Du vil for Resten møde Mange, hvis Siæle forgiftes af en sliq Døds- syge, blandt Andre vil du ogsaa hos mig see en Yngling — desværre er han Alexandras Broder — der i sin egen Tunge besidder den farligste Fiende, noget Menneske kan have; jeg har i øvrigt Intet imod, at